

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

14.02.2025 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

Новинарник

✓ АИКБ и НАМ: Надценката при крайните продажни цени на млечни продукти достига и над 100%

Асоциацията на индустриалния капитал в България и Националната асоциация на млекопреработвателите настояваме за действия от страна на държавата за защита на българските производители, преработватели и потребители.

„Нашите проучвания показват, че през последната една година се установяват сериозни, обезпокоителни и изключително неприятни тенденции на изкуствено повишаване на цените, особено в категорията на млечните продукти, където надценката при крайните продажни цени достига до 100% и над 100%. Това в много от случаите няма нищо общо с реалните пазарни условия или разходи за дейността“, пишат от двете асоциации.

Ето какво още съобщават от АИКБ и НАМ:

В резултат на тези практики българските потребители са принудени да плащат неоправдано високи цени за основни стоки и парадоксално – в България цените на основни хранителни продукти са по-високи отколкото в Австрия и Германия, където стандартът на живот е несравнимо по-висок.

В създалата се ситуация смятаме, че трябва да се предприемат незабавни действия и мерки с цел защита на принципите на свободния пазар, свободната конкуренция, интересите както на българските производители и преработватели, така и на крайните потребители.

Ние от АИКБ и НАМ ще подкрепим всички подходящи мерки в тази посока. За осигуряване на устойчивост на решенията следва да се предприемат мерки, които да създадат условия за повишаване на конкуренцията, подкрепа на българския бизнес и адекватност на пазарната среда.

За да се противодейства ефективно на някои нелоялни практики, е наложително засилване на контрола от страна на съответните държавни институции. Това включва координирани действия между Комисията за защита на конкуренцията, Националната агенция за приходите, Комисията за защита на потребителите и други релевантни органи.

Тези институции са овластени и са обезпечени с необходимите ресурси, за да извършват задълбочени и внезапни проверки по цялата верига на доставки – от производител до краен потребител. Ключов аспект на тези проверки трябва да бъде събирането и публикуването на информация за целите на потребителите. Тази прозрачност ще позволи на потребителите и регулаторните органи да идентифицират неоправдани увеличения и спекулативни практики.

Законодателната рамка в голяма степен дава достатъчна възможност за елиминиране на потенциални вратички и гаранция, че правилата не могат да бъдат заобиколени чрез сложни корпоративни структури или трансферно ценообразуване при сделки между свързани лица.

Тези мерки, в комбинация със засилено междуинституционално сътрудничество, ще активизират механизма за регулация и контрол, който да възстанови баланса на пазара и да защити интересите на българските производители и потребители.

Важни обществено-икономически и политически теми

БНТ

✓ Категорично: Бюджетът не се бави умишлено, заяви Теменужка Петкова

Искам да опровергая категорично твърдението на ПП-ДБ, че проектът на закона за бюджета се бави умишлено. Това изобщо не е така. Това, което в момента правим и имаме необходимост от още няколко дни е свързано с ангажимента на България да изготви структурно фискален план, който трябва да предаде в ЕК, това заяви в кулоарите на парламента министърът на финансите Теменужка Петкова.

"Няколко дни са ни още необходими, за да можем да финализираме този процес. Това е причината".

За еврозоната няма никакъв риск, категорична беше тя. Очакват се данните на Евростат за инфлацията. Те ще бъдат факт на 24 февруари.

"Ако България покрие критерия и отговаря на всички изисквания, министърът на финансите веднага е задължен да подаде искане за конвергентен доклад".

Няма никакви колебания и няма нищо, което да промени посоката ни към еврозоната. Категорични сме, заяви Теменужка Петкова.

БНР

✓ Рязко забавяне на инфлацията в Германия през януари до 2,3%

Германската годишна инфлация се забави рязко през януари до 2,3% от 2,6% в края на 2024 г. благодарение на по-слабо повишение на цените на хранителните стоки и на понижаване на енергийните цени, показват неревизирани данни на немската федерална статистика Destatis.

Индексът на потребителските цени се понижи през януари с 0,2% спрямо декември, когато нарасна с 0,5 на сто.

През януари беше отчетено по-сериозно забавяне на ценовия растеж на хранителните стоки (до 0,8% от 2,0% месец по-рано) и на потребителските стоки (до 0,9% от 1,4%) при малко по-слаб нарастване на цените на услугите (с 4,0% след повишение с 4,1% през декември).

В същото време потребителски енергийни цени се понижиха през януари с 1,6% на годишна база за втори пореден месец, главно в резултат на поевтиняване на енергията за домакинствата (спад с 2,5%), на цените на тока (с 3,6%) и на автомобилните горива (с 0,1%).

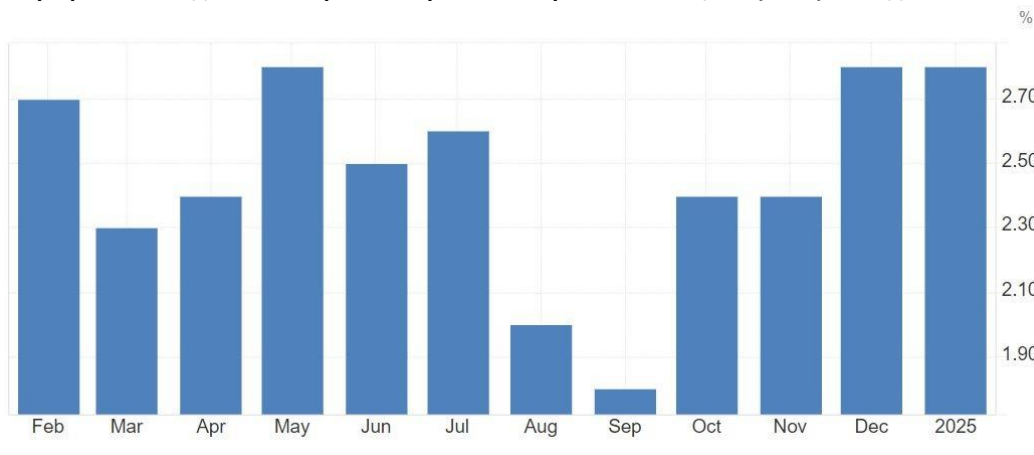
Графика на индекса на потребителските цени (CPI) на годишна база

Растежът на основната инфлация (изключвайки волатилните цени на храни и енергия) се забави рязко през януари до 2,9% на годишна база от 3,3% в края на 2024 г.

Хармонизираната потребителска инфлация (индекса НІСР според общите европейски стандарти) пък нарасна през януари за втори пореден месец с 2,8% на годишна база, като спрямо месец по-рано тя се понижи с 0,2% след ръст с 0,7% през декември 2024 г.

Графика на индекса на хармонизираните потребителски цени (НІСР) на годишна база

Инвеститорите следят внимателно данни за инфлацията в Германия и в цялата еврозона, за да преценят следващите стъпки на Европейската централна банка по отношение на лихвите.

✓ Спад на индустриалното производство в ЕС и в България в края на 2024 г.

През декември 2024 г. индустриално производство в еврозоната и в целия ЕС отбеляза по-силен от очакваното спад, което е сигнал за продължаваща индустриална слабост, показват последни данни на европейската официална статистика Евростат.

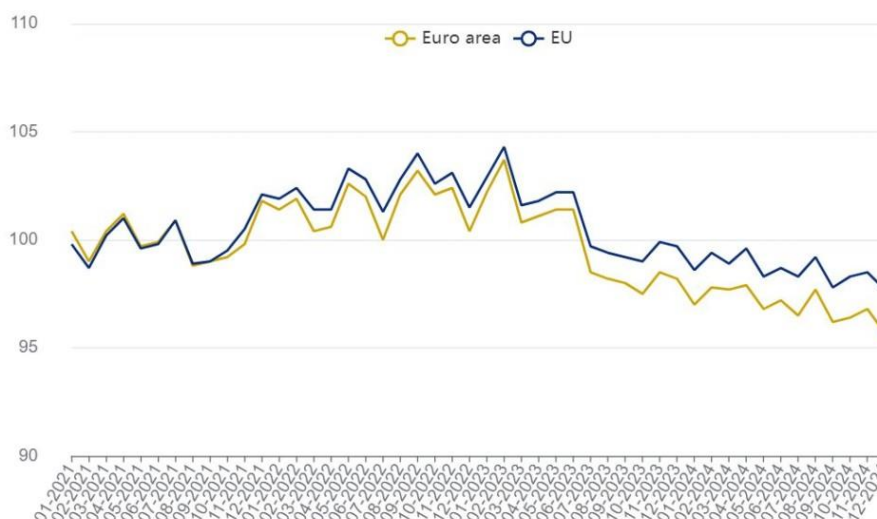
В България производството през декември също отбеляза спад - при това за трети пореден месец, според данните на Евростат.

Индустриалното производство в еврозоната се понижи през последния месец на миналата година с 1,1% на месечна база (при очаквания за по-скромен спад с 0,6%) след повишение с 0,4% през ноември (възходяща ревизия на предишната оценка за нарастване с 0,2%), а в рамките на целия ЕС - с 0,8% след растеж с 0,2% месец по-рано.

Понижението се дължи на спад на производството на капиталови стоки и на потребителски стоки с дълготрайна употреба, при нарастване на енергийното производство и на недълготрайни потребителски стоки.

Най-солидно понижение на месечна база отбеляза производството в Белгия (спад с 6,8%), Португалия (с 4,4%) и Австрия (с 3,3%), докато най-силен ръст на индустриалното производство беше отчетен в Ирландия (повишение с 8,2%), Люксембург (с 6,7%) и Хърватия (с 6,3%).

Графики на индустриалното производство в ЕС и еврозоната

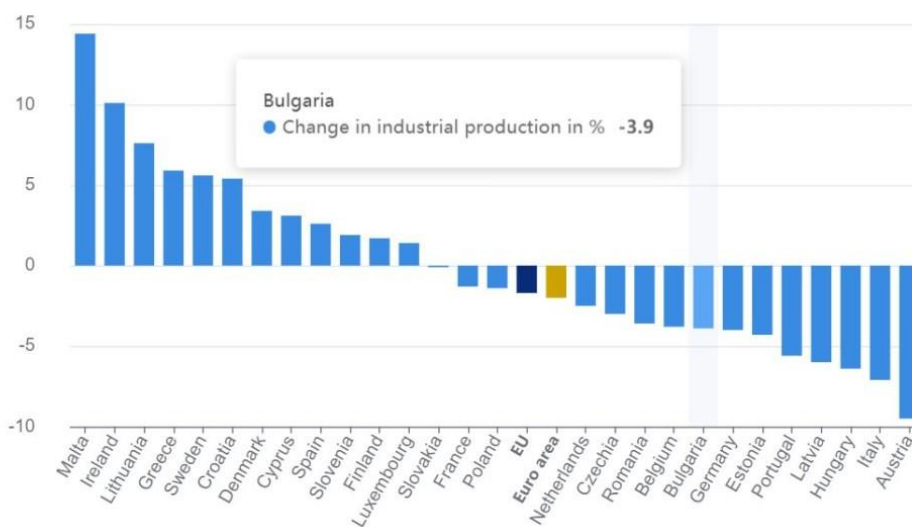
eurostat

Промишленото производство в България през декември 2024 г. се сви с 1,6% след понижение с 0,3% през ноември, отбелязвайки спад за трети пореден месец.

Спрямо година по-рано (спрямо декември 2023 г.) производството в еврозоната се сви с 2,0%, а в целия ЕС - с 1,7 на сто.

На годишна база индустриалното производство в България отбеляза спад през декември с 3,9% след нарастване с 2,4% през ноември като седем други страни членки на ЕС отчетоха по-голямо понижени през последния месец на 2024 г.

Индустриално производство в ЕС през ноември (спрямо година по-рано)

eurostat

[Мениджър](#)

✓ Средното количество битови отпадъци на човек в ЕС е намаляло с 4 кг за година

През 2023 г. количеството генерирани битови отпадъци на човек в ЕС възлиза на 511 кг, или с 4 кг по-малко от 2022 г. (515 кг) и с 23 кг по-малко от 2021 г. (534 кг), което представлява спад от 4,3% за 2 години. Спрямо 2013 г. количеството се увеличава с 32 кг, показват данните на [Евростат](#), оповестени днес.

Наличните данни разкриват значителни разлики между страните от ЕС. Най-голямо количество битови отпадъци на човек се падат в Австрия (803 кг на човек, данни за 2022 г.), Дания (802 кг, данни за 2022 г.) и Люксембург (712 кг). Най-малкото количество отпадъци на човек е генерирано в Румъния (303 кг, данни за 2022 г.), Полша (367 кг) и Естония (373 кг).

Същевременно ЕС е рециклирал средно 246 кг отпадъци на човек през 2023 г. Това означава, че 48,0% от общото количество генерирани битови отпадъци са били рециклирани, в сравнение с 37,2% през 2013 г. (199 кг на човек).

През 2023 г. 129 кг на човек са били изгорени (25,2% от общото количество генерирани отпадъци), а 115 кг на човек са били депонирани (22,5%). През 2013 г. количеството, изгорено на човек, възлиза на 127 кг (26,4%), докато 142 кг на човек (29,7%) се оказва на депо, сочат още данните на евростатистиката.

✓ Chevron ще съкрати до 20% от работниците си

Компанията Chevron Corp., една от най-големите петролни компании в САЩ, планира да съкрати до 20% от работниците по целия свят като част от програма за намаляване на разходите, насочена към опростяване на нейната бизнес структура и повишаване на ефективността и конкурентоспособността.

Програмата включва оптимизиране на обширното портфолио от активи на компанията, въвеждане на технология за подобряване на производителността и промяна на подхода към работата, каза заместник-председателят на Chevron Марк Нелсън. „Очакваме тези мерки да доведат до съкращения на персонала от 15-20% от тази година, като повечето от тях ще бъдат завършени преди края на 2026 г.“, добави той.

Планираните промени станаха известни за първи път през ноември, когато Chevron заяви, че възнамерява да постигне структурни икономии на разходи от 2-3 милиарда долара чрез продажба на активи, използване на нови технологии и трансформация на работните процеси, пише Financial Times. Персоналът на компанията в края на 2023 г. се състои от около 46 хиляди служители.

[Business.dir.bg](#)

✓ Кабинетът отлага с една седмица разглеждането на бюджетните законопроекти

Правителството отлага с една седмица разглеждането на законопроектите за държавния бюджет за тази година и за бюджетите на Държавното обществено осигуряване и на Националната здравноосигурителна каса.

Това става ясно от прието вчера решение на Министерския съвет, предава [БНР](#).

По предложение на министъра на финансите Теменужка Петкова се променя предходното правителствено решение, с което проектите на бюджетните закони трябваше да се приемат от Министерския съвет до 14 февруари.

Новият срок е 21 февруари.

Преди няколко дни министърът на труда и социалната политика Борислав Гуцанов заяви, че бюджетът най-вероятно ще бъде готов през следващата или по-следващата седмица, и увери, че се работи максимално активно.

"Министърът на финансите, когато е готова, ще направи нужните изявления. Работи се по възможно най-активния начин", каза Борислав Гуцанов.

Той обеща, че няма да има вдигане на данъци, такси, няма да има повишаване на налозите в каквато и да е форма

✓ Експертен анализ прогнозира 50% по-високи цени на газа през 2025 г.

Цените на газа в Европа се върнаха до нива, невиджани от повече от година. По-големият от очакваното спад на европейските запаси, прекъсването на доставките на руски газ през Украйна и необходимостта от зареждане за 2025 г., допринасят за възходящ натиск. Това коментира Симон Лакум, секторен анализатор на Кофас (Coface), компания за застраховане на търговски кредити, събиране на дългове, бизнес информация и поръчителство.

Намаляване на запасите от газ в Европа в началото на студения сезон

Краят на транзита на руски газ през Украйна от 1 януари допринесе за покачването на европейските цени на газа до най-високото им ниво от 15 месеца. От началото на войната през февруари 2022 г. зависимостта на Европа от руския газ намалела - от 45% от общия внос на газ през 2021 г. до около 18% през 2023 г. Европа отговори на по-ниския внос на енергия по тръбопровод чрез комбинация от енергоспестяващи мерки, увеличение в складирането на газ през летните месеци, ускорено внедряване на възобновяеми енергийни източници и по-висок внос на втечен природен газ (LNG), отбелязва в анализа си Кофас.

По-ниските от очакваните температури през последните седмици в Европа доведоха до значително увеличаване на потреблението на газ за отопление на стария континент. Освен това, европейците преживяха и "dunkelflaute" - немски термин за метеорологични явления, характеризиращи се с ниски температури, слаба слънчева светлина и слаби ветрове - което е повлияло отрицателно на производството на вятърна и слънчева енергия в Северозападна Европа.

За да компенсира този спад в производството на електроенергия от възобновяеми източници, Европа трябваше да използва своите газови хранилища. Тези комбинирани фактори доведоха до по-ниски от предвидените запаси, около 17% под нивото им отпреди година и малко под средната им сезонна стойност преди войната. Въпреки че няма съществен риск от недостиг на доставки, съхранението на газ вероятно ще приключи на по-ниски нива, отколкото през предходните две зими, когато нивата на запълване варираха между 55% и 60%.

Очаква се цените да останат високи и през сезон 2025/26

Както предполагат фючърсите върху договорните цени на холандския TTF (Title Transfer Facility), европейските цени на газа се очаква да останат с около 50% по-високи, отколкото през 2024 г., и над два пъти по-високи от нивата преди войната в Украйна (сравнено със средната цена за 2015-2019 г.) Търговците, които бяха отложили покупките на газ, очаквайки сезонно поевтиняване, бяха принудени да купуват на високи цени през последните няколко месеца. Освен това, последващото търсене на презареждане може да повиши цените.

През 2025 г. динамиката на пазара ще се ръководи от ролята на Азия и от това дали износет на LNG от САЩ се увеличава или не.

В бъдеще ролята на Азия в търсенето на газ и увеличеният износ на LNG от САЩ ще стимулират динамиката на пазара. За да осигури доставките на втечен природен газ, Европа ще трябва да се конкурира при нарастващи ценови нива. Дори ако китайските перспективи за растеж (4,3% на годишна база) предполагат забавяне на търсенето на LNG и меките температури в Североизточна Азия са позволили LNG товарите да бъдат пренасочени към купувачи в Европа, по-силното търсене може да доведе до по-голямо увеличение на цените. В същото време се очаква зависимостта на Европа от американския LNG да нараства. САЩ бяха основният бенефициент от спада на европейския внос на руски газ, като делът на американския внос на газ се повиши от 6% на 19% през същия период (2019-2023). Новият капацитет за втечняване, който се очаква да бъде пуснат в действие в Северна Америка през следващите няколко години, вероятно ще измести европейския източник на доставки, тъй като ЕС има успоредно с това необвързваща цел да спре целия внос на руски газ до 2027 г.

Тъй като не се очаква пълното производство в Северна Америка да бъде достигнато до края на годината, газовите пазари в Европа, Азия и САЩ вероятно ще останат динамични през 2025 г., поддържайки цените нагоре, прогнозира Кофас.

3e-news.net

✓ Енергийната независимост и сигурност като стратегически приоритет – фокус на разговорите на Главболгарстрой в САЩ
Енергийната независимост и сигурност като стратегически приоритет. Това бе фокусът на дискусиите в шестото издание на Делфи икономически форум във Вашингтон, в който Главболгарстрой участва. В рамките на енергийния панел Калин Пешов, председател на Управителния съвет на „Главболгарстрой Холдинг“, подчерта значението на енергийната независимост и сигурността за района на Югоизточна Европа и Източното Средиземноморие.

Пешов подчерта активните действия, които компанията изпълнява по реализацията на Вертикалния газов коридор, както и спрямо проблемите в сектор „строителство“ и „енергетика“, свързани с намирането на служители, образованието на кадрите и достъпа до тясно квалифицирани експерти и инженери.

В рамките на форума, ръководството на строителния холдинг проведе разговори с настоящи и бивши представители на американската администрация. Бе обсъдено развитието на големите енергийни проекти на територията на България и напредъка по изпълнение изграждането на Блок 7 и Блок 8 на АЕЦ „Козлодуй“, в който проект „Главболгарстрой“ е водещ местен партньор на южнокорейския гигант „Хюндай“, както с Франсис Фанън, помощник-държавен секретар по въпросите

на енергийните ресурси на САЩ (2018-2021), така и с Джефри Паят, помощник-държавен секретар по въпросите на енергийните ресурси (2022-2025).

В кулоарите на форума Председателят на Управителния съвет на „Главболгарстрой Холдинг“ разговаря и със сенатора от Канзас на Републиканската партия Джери Моран, като сподели за опита на компанията в сферата на енергийното строителство.

Събитието, организирано от Delphi Economic Forum, вестник Kathimerini English Edition и Hellenic American Leadership Council, предостави платформа за ефективен диалог и разглеждане на дългосрочните перспективи за сигурността, стабилността и просперитета на Югоизточна Европа и Източното Средиземноморие.

Стратегически разговори с американските гиганти Хъниуел, Дженеръл Електрик, Катерпилар и Майкрософт

По време на визитата си зад Океана, представителите на „Главболгарстрой“ бяха официални гости на световните технологични лидери Хъниуел, Дженеръл Електрик, Катерпилар и Майкрософт. В срещите бяха обсъдени, както текущи стратегически проекти в процес на изпълнение в България, така и бъдещи конкретни стратегически инициативи и начинания.

ГБС и Хъниуел начертах конкретни стъпки за бъдещо съвместно партньорство в страната при изграждането на системни решения за батерии за съхранение на електрическа енергия.

Със Солар Турбайнс българската компания обсъди съвместните си проекти в областта на газовата инфраструктура, в рамките на които на територията на България са доставени и монтирани 21 нискоемисионни турбини на американската компания, част от групата „Катерпилар“.

Дискусиите с Дженеръл Електрик очертах ясната възможност за бъдещо съвместно партньорство в областта на ядрената енергетика и устойчивия енергиен преход.

Срещи с американската администрация:

В рамките на проведена среща в сградата на Камарата на представителите на Щатите, Калин Пешов и Пламена Ненкова, зам. изпълнителен директор „Международни отношения и бизнес развитие“ на „Главболгарстрой Холдинг“, обсъдиха с конгресмен Трой Балдерсон - Член на Републиканската партия - енергийната карта на България и текущите предизвикателства пред сектора в региона на Югоизточна Европа и Средиземноморието.

Допирните точки с американския бизнес и стратегическите инвеститори:

Лидерската среща, организирана от Бизнес съвета за международно разбирателство (BCIU) с акцент върху енергийната сигурност, инвестиционните възможности и бъдещите инфраструктурни проекти в България и региона се проведе във Вашингтон. Събитието привлече представители на бизнеса, политическите и икономическите среди от България и САЩ, сред които и министърът на енергетиката на България Жечо Станков.

Като част от официалното си посещение в САЩ, „Главболгарстрой“ участва в кръглата маса на BCIU. Калин Пешов подчерта стабилния инвестиционен климат в България и засиления интерес на международните компании към страната. Той представи текущите инфраструктурни проекти и успешните партньорства на „Главболгарстрой“ и акцентира върху използването на AP1000 технологията при изграждането на новите блокове на АЕЦ „Козлодуй“, което ще направи България първата страна в Европа с действащ реактор от този тип.

✓ Институцията на омбудсмана сезира комисията по енергетика в парламента и ресорния министър заради честите аварии на парното в столицата

Институцията на омбудсмана сезира парламентарната Комисия по енергетика и ресорния министър заради двете големи аварии в системата на „Топлофикация София“, които през последните дни оставиха десетки хиляди жители на столицата при минусови температури без парно и топла вода.

Припомняме, че институцията вече поиска от КЕВР извънредна проверка и компенсации от дружеството по повод аварията от 9 февруари, която засегна пет столични квартала – жк „Младост-1“, жк „Студентски град“, жк „Дървеница“, кв. „Витоша“ и кв. „Малинова долина“. Настояването бе да се провери изпълнението на ремонтната и инвестиционна програма за спазване на лицензионните задължения – конкретно поддържане на качествено и непрекъснато топлоснабдяване през настоящия отоплителен сезон.

От днес заради нова голяма авария на основен топлопровод на III-A „Искърска магистрала“ други девет квартала в гр. София остават без топлоподаване. Това са жк „Христо Смирненски“, жк „Гео Милев“, жк „Яворов“, кв. „Подуяне-център“, кв. „Редута“, жк „Изток“, жк „Дианабад“, жк „Лозенец“ и част от жк „Дружба-1“.

„Според съобщенията на „Топлофикация София“ ЕАД и в двата случая причините са лошо техническо състояние на съоръжения на дружеството. В първия случай главното стебло на магистралния топлопровод „Студентски град“ е с изтекъл експлоатационен срок. В другия случай, магистралният топлопровод е компрометиран, като „Топлофикация София“ ЕАД определя аварията като сериозна. Освен това, спирането на топлоснабдяването по време на отстраняването на аварията ще бъде използвано за извършването на редица други аварийни ремонти по топлопреносната мрежа (на ул. „Гео Милев“ на кръстовището с ул. „22-ри септември“, на ул. „Генерал Хосе Де Сан Мартин“ на кръстовището с ул. „Светлоструй“, на бул. „Джеймс Баучер“ в района на Факултет по Математика и информатика и Физически факултет, на ул. „Стоян Михайловски“ близо до кръстовището с ул. „Златовръх“, на ул. „Незабравка“ на кръстовището с ул. „Елемаг“, в градинката на „Площад на авиацията“, в жк „Дружба-1“ до бл. 95)“, пише главният секретар на омбудсмана д-р Айсун Авджиев до депутатите.

Той предлага, по тяхна преценка и съгласно Вътрешните правила за работа на Комисията по енергетика, да бъдат изслушани всички отговорни по проблема – изпълнителният директор на „Топлофикация София“ ЕАД, председателят на КЕВР и министърът на енергетиката „по въпроси, касаещи сигурността и качеството на предоставяне на топлинна енергия и засягащи правата и интересите на клиентите на „Топлофикация София“ ЕАД“.

Отделно Авджиев се обръща и към министъра на енергетиката на основание правомощията му по чл. 75 от Закона за енергетиката, като подчертава, че от началото на отоплителния период в институцията на омбудсмана постъпват жалби от граждани, именно за честите и непланирани спирания на топлоснабдяването в редица квартали на столицата.

Той посочва, че аварията на компрометираните тръбопроводи в най-неблагоприятния сезон, както за клиентите, така и за извършването на изкопните и ремонтните дейности, основателно предизвикват съмнение за действителното състояние на топлопреносната мрежа и поражда въпроси за изпълнението на задълженията на дружество по поддръжката, включително дали са извършени планираните инвестиции и ремонти през неоплителния летен сезон.

[Bloomberg TV Bulgaria](#)

✓ ЕС готви по-прости правила за държавна помощ за насърчаване на чисти инвестиции

Европейският съюз планира по-опростени, целеви правила за държавна помощ, за да насърчи инвестициите в чисти технологии и да повиши индустриалната конкурентоспособност на региона спрямо САЩ и Китай.

Европейската комисия трябва да разкрие споразумението за чиста промишленост на 26 февруари. То ще бъде придружено от нова рамка за държавна помощ, определяща как страните членки могат да проектират мерки в подкрепа на двойните цели за декарбонизиране на производството и по-добро позициониране на индустрията спрямо глобалните конкуренти, според проектодокумент, видян от Bloomberg News.

Планът, който се обсъжда, докато ЕС се бори с упорито високите цени на енергията, предоставя на разположение на държавите-членки грантове, данъчни предимства, субсидирани заеми и други инструменти. Целта е да се ускори внедряването на възобновяема енергия и да се осигури достатъчен производствен капацитет за чисти технологии.

За да привлекат повече частен капитал от склонни към риск инвеститори като пенсионни фондове и застрахователи, новите правила ще предложат на държавите членки възможност за намаляване на риска от инвестиции в портфейли или проекти, според документа, който може да се промени преди официалното приемане. Комисията има политика да не коментира проектомерките.

Националните правителства също ще могат да въведат данъчни стимули под формата на ускорена амортизация за придобиването на чисти технологии.

Проектите, които отговарят на изискванията за инвестиционна помощ, включват производство на биогорива, биогаз, възобновяеми горива от небиологичен произход и съхранение на електроенергия, както и зрели технологии като слънчева, ветърна и водна енергия. Рамката ще включва подробни критерии за отпускане на помощта.

В някои случаи държавите-членки също биха могли да помогнат за индустриалната декарбонизация под формата на инвестиции в оборудване за улавяне на въглерод.

✓ Германия иска изключения за съхранение на газ, което доведе до срив в цените

Европейските газови фючърси отбелязаха най-големия спад в цената от началото на 2024 г. насам, след като Германия призова за освобождаване от целите на Европейския съюз за запълване на хранилищата през тази година на фона на опасенията, че изискването стимулира пазарните спекулации и повишава цените.

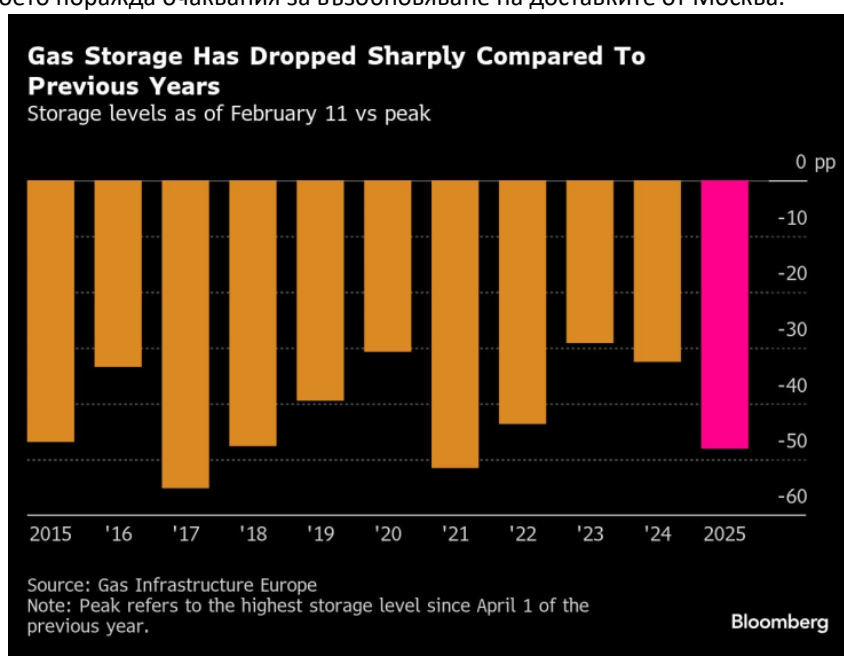

По време на срещата на Координационната група за газа в Брюксел в четвъртък държавите са се изредили да изкажат опасенията си за това как целите на блока за съхранение допринасят за повишаването на цените на газа. Берлин отбеляза, че търговците очакват, че държавите членки ще трябва да се намесят, за да се уверят, че тези цели са постигнати, и призова за по-голяма гъвкавост, за да се намали това очакване, според запознати с въпроса, които не са били упълномощени да говорят публично.

Европейските правила за попълване на обемите от газ стават все по-актуални за пазара, тъй като бързо изчерпващите се запаси означават, че ще са необходими по-големи обеми, за да се постигнат целите, предназначени да гарантират, че запасите са пълни на 90% до 1 ноември. Цените рязко се понижиха в сряда, след като Bloomberg съобщи, че някои държави настояват за гъвкавост по отношение на изискванията за съхранение.

Бенчмарковите цени на газа в Европа се сринаха с цели 9,3% в четвъртък, което е най-големият спад от януари 2024 г. насам. Сезонният ценови спред - важен маркер за икономическата ефективност на съхранението на газ, който през последните седмици се покачи, се сви до една трета от скорошния си връх.

По-рано в четвъртък газът поевтиня и поради това, че преговорите между САЩ и Русия засилват шансовете за прекратяване на войната в Украйна, което поражда очаквания за възобновяване на доставките от Москва.

Съхранението на газ е намаляло рязко в сравнение с предишни години. Нива на съхранение към 11 февруари спрямо пика

Перспективата за засилено търсене през лятото за презареждане доведе до двугодишен връх на цените в началото на седмицата. Цените за лятото също са упорито високи, дори след неотдавнашното отстъпление, което прави складирането на горивото нерентабилно. Германският пазарен мениджър Trading Hub Europe GmbH обмисля субсидии за запасите за презареждане.

Провеждат се две обсъждания - едното е за облекчаване на целите за тази година, както и за налагане на гъвкавостта през следващите години.

Гледната точка на Германия беше подкрепена от Франция, която смята, че доставките не са достатъчно гъвкави, за да се постигнат целите, без да се повишат цените. Страните са обезпокоени от това, че търговците очакват, че правителствата ще трябва да купуват газ на всяка цена. Нидерландия се присъедини към позицията на Германия и Франция, докато Чехия отиде още по-далеч, като призовава целите да бъдат доброволни, съобщават запознати.

Други държави, които са изразили широка загриженост във връзка с регламента, са Италия, Австрия, Дания, Испания и Гърция.

Ако погледнем по-нататък, изпълнителната власт на блока в момента планира да предложи двугодишно удължаване на съществуващите правила, които изтичат в края на годината, в началото на следващия месец, посочват лицата.

На заседанието Комисията е заявила, че в правилата вече е заложена достатъчна гъвкавост, включително възможност за 5% отклонение от междинните цели и възможност изискването за запълване на хранилищата до 90% до 1 ноември да бъде удължено с един месец. Комисията ще предприеме действия само в случай на значително и трайно отклонение от целите, каза тя.

Според анализа на Комисията изтеглянето на газ от хранилищата е в съответствие със средната стойност за петте години преди нахлуването на Русия в Украйна. Ако тази зима завърши с около 30-35% запълване на хранилището, тогава ще са необходими до 70 млрд. куб. м газ, за да се постигне целта от 90%, смятат хората. Според анализа годишното търсене на газ в ЕС е с около 80 млрд. куб. м по-ниско, отколкото преди кризата, което е с около 20% по-малко.

Германското министерство на икономиката е отказало незабавен коментар.

Фючърсите за нидерландски газ за месец напред, които са еталон в Европа, поевтиняха до 50,50 евро за мегаватчас, преди да се търгуват на 51,50 евро в 14:22 ч. в Амстердам.

Капитал

✓ Константин Боросан: Бихме разгледали опцията за доставки на ток от АЕЦ "Козлодуй"

Константин Боросан е държавен секретар (заместник-министър) в Министерството на енергетиката на Република Молдова с ресор "Природен газ, електроенергия, топлоенергия, когенерация и петролни продукти". Роден е през 1989 г., магистър е по инженерни науки и докторант по системи и енергийни технологии в Техническия университет на Молдова. В периода 2021 - 2023 г. е зам.-министър с ресор "Енергетика" в Министерството на инфраструктурата и регионалното развитие. Основател е на Националния енергиен съвет и на Асоциацията за автономна енергетика. Говорим с него за енергийната криза в страната и как тя може да бъде разрешена. Как Молдова и неконтролираният от Кишинев Приднестровски регион се справят с енергийната криза - как се отразява тя върху индустрията и БВП на републиката?

След повече от месец блокиране от страна на властите в Тираспол на всякаква предлагана помощ бяха направени няколко важни стъпки за намиране на дългосрочен компромис. Така 3 млн. куб.м природен газ ще бъдат доставени на Приднестровския регион като заем, който ще бъде сключен между "Молдовагаз" и "Тирасполтрансгаз". Мярката е необходима за поддържане на критично налягане в газопроводите на левия бряг на Днестър (Приднестровския регион - бел. ред.), за да може разпределителната мрежа да остане функционална. Решението беше взето на заседанието на Комисията по извънредни ситуации. Обемите на газа ще бъдат върнати на "Молдовагаз" от "Тирасполтрансгаз" до 1 март 2025 г., а ако това не може да стане във физическа форма, обемите ще трябва да бъдат платени. Това е предложението на молдовските власти за Приднестровския регион, представено официално от Кишинев с цел предотвратяване на хуманитарна криза на левия бряг на Днестър.

Русия умишлено остави над 350 хил. граждани в Приднестровския регион без отопление и електрозахранване от 1 януари. Въпреки това правителството на Молдова заедно с европейските и украинските ни партньори намери решение за защита на всички граждани. Евросъюзът отново доказва, че е надежден партньор на Молдова - предложените заемни 3 млн. куб.м газ за жителите на левия бряг на Днестър биха били невъзможни без предоставянето на 30 млн. евро грант от ЕС. Президентът на т. нар. Приднестровие Вадим Красноселски се съгласи да купува газ от "Молдовагаз", при условие че "Газпром" е основен акционер в молдовската държавна компания. Защо "Тираспол" отказва да купува газ от Молдова почти месец? От първите дни на кризата, предизвикана от "Газпром" с едностранното спиране на доставките на необходимите обеми за левия бряг на Днестър и съответно на неизпълнението на задълженията по действащия до 2026 г. договор, властите на Молдова предложиха на "Молдовагаз" да купи газ на борсата и да го достави на Приднестровския регион. Това щеше да стане веднага, ако "Тирасполтрансгаз" се беше съгласил да плаща за тези доставки. От първия ден на руската енергийна блокада Кишинев не е прекратявал да предлага и оказва помощ на жителите на Приднестровския регион и остава открит за осигуряване на законни доставки на природен газ. Въпреки това всички направени от Кишинев предложения не получаваха положителен отговор от страна на тирасполската администрация. Кишинев обсъжда ли с Киев при какви условия определени обеми руски газ за Молдова могат да бъдат транзитирани през украинската територия? Киев многократно подчерта, че не възнамерява да пропуска руски газ през територията си.

Основният доставчик на газ и електрическа енергия за Молдова в момента е Румъния. Какъв процент от необходимото потребление е това и какво струва на и без това скромния бюджет на страната? В периода от 1 до 20 януари АО "Енергоком" купи общо 280 000 мВтч на средно претеглена цена около 126.75 евро/мВтч. Общите обеми и цената включват еленергията,

купена на вътрешния пазар на базата на двустранни договори. Включително по двустранни договори и закупените обеми на румънската борса OPCOM. Делът на вносната еленергия е 60%. Природният газ се доставя и от Румъния, но само този, който се купува със собствени средства на "Енергоком". Останалите обеми, в рамките на споразумение с Европейската банка за възстановяване и развитие, се внасят от списък на доставчици, като основният пазар за закупуване на газ не е Румъния, а други страни от ЕС. "Молдовагаз" и Energosom проведеха на 31 декември тестово закупуване на природен газ от България. Кишинев възнамерява ли постоянно да купува газ от България по Трансбалканския газопровод? "Молдовагаз" и Energosom проведеха на 31 декември 2024 г. тестово закупуване на природен газ от България на платформата Balkan Gas Hub. Обемите бяха 240 мВтч, които бяха пренасочени през Трансбалканския коридор - през България, Румъния и Украйна до точката на свързване в гр. Каушени (Молдова). Така беше демонстрирана функционалността на този маршрут за доставки на газ, необходими включително и за левия бряг на Днестър.

Молдова купува сравнително евтина еленергия от румънската АЕЦ "Черна вода". Обсъжда ли се възможността за доставки и от българската АЕЦ "Козлодуй" през електроенергийната мрежа на Румъния? Ако цената на еленергията от АЕЦ "Козлодуй" бъде по-ниска, "Енергоком" е открит за проучване на предложението за доставки. Важно е да се отбележи, че България оказва важна подкрепа на страната ни, осигурявайки на молдовските компании достъп към инфраструктурата си за съхранение и към енергийните си пазари. Молдова благодари на българските партньори и се радва да продължи да развива стратегическото ни сътрудничество, което допринася за стабилността и енергийната сигурност на двете страни. Как Кишинев планира да намалява зависимостта си от Русия и Приднестровския регион, обсъжда ли се възстановяване на контрола над Днестровската и Дубосарската ГРЕС, има ли възможност за оценка на необходимите инвестиции или отстъпки за руския собственик в лицето на РАО ЕЕС? От 2022 г. десният бряг на Днестър (Молдова без Приднестровския регион - бел. ред.) не използва руски газ. При това през 2023 г. при доставки на газ от европейския пазар, по-евтин от този на "Газпром", успяхме да спестим около 60 млн. евро. По отношение на въпроса за възстановяване на контрола върху Днестровската и Дубосарската ГРЕС в момента не се разглеждат възможности за определени компании. Това е комплексен въпрос, по който в момента се провеждат консултации, включително във връзка с подготовката на законодателната база и евентуалните последващи стъпки.

[Cross.bg](https://cross.bg)

✓ Теми и гости в сутрешните блокове на телевизиите

- Тема: Каква е равнотетката на търговските вериги след бойкота срещу високите цени на храните?; В студиото изпълнителният директор на Сдружението за модерна търговия Николай Вълканов.
- Тема: Решенията на правителството, атаките на опозицията и напрежението в парламента.; Анализ на доц. Татяна Буруджиева и Веселин Стойнев
- Тема: Ходовете на Доналд Тръмп за прекратяване на войната в Украйна и планът на американския президент за Газа.; Анализ на Любомир Кючуков и проф. Владимир Чуков

БТВ, "Тази сутрин"

- Тема: Изборите на и в БСП; Гост Сергей Станишев
- Тема: За цените на хранителните стоки; Гост - Мехмед Дикме

Нова телевизия, „Здравей България“

- Тема: След разговорите на Тръмп с Путин и Зеленски - ще бъде ли договорен мир и на каква цена?
- Тема: В рубриката „Високо напрежение“ с Татяна Йорданова - защо въпреки съдебни решения, родители не могат да виждат децата си?
- Тема: Кола помете майка с две деца на тротоар и как се стига до тежката катастрофа в Русе?

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2023 г. до днес може да намерите на адрес: <https://bica-bg.org/bg/14/medii.htm> В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив.